

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Герман О.В.

викладач вищої категорії, викладач-методист;

Мігаль О.Б.

викладач вищої категорії, викладач-методист,

заступник директора з навчальної роботи,

Відокремлений структурний підрозділ

«Фаховий коледж мистецтв та дизайну

Київського національного університету технологій та дизайну»

ТВОРЧИЙ ПІДХІД ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

В умовах модернізації суспільства все більше набуває актуальності володіння знаннями в сфері економіки і серед спеціалістів мистецького напрямку. Актуальним стає завдання викладача донести до студентів мистецьких спеціальностей економічної інформації в доступному вигляді, у поєднанні теорії та практики.

На жаль, сьогодення виявляє небажання та нездатність багатьох студентів, які обрали мистецькі спеціальності, вивчати економічні дисципліни. А от працедавці вимагають від освіти випускати спеціалістів, які не тільки виконують замовлення, а й зможуть його просувати та реалізувати на ринку.

Ринок праці демонструє, що необхідні фахівці, які легко орієнтуються в економічних та фінансових поняттях, знають банківську та податкову сфери, маркетинг та менеджмент. Ці ж вимоги висуваються і до дизайнерів, художників, перукарів та інших фахівців мистецького напрямку.

Більшість студентів мистецьких спеціальностей в майбутньому будуть здійснювати свою професійну діяльність як фізичні особи-підприємці – засновувати фірми з правом найму робочої сили чи

працювати одноосібно. Як показало опитування серед студентів фахового коледжу, близько 40% хочуть бути фрілансерами (англ. freelancer) – вільнонаймані особи, які самі шукають собі проєкти. І тут без економічних знань буде важко співпрацювати з роботодавцями, замовниками, державними, банківськими органами та іншими суб'єктами господарювання.

В епоху інформатизації суспільства, кожен педагог має розуміти, що комп'ютер чи електронні пристрої (смартфони, планшети та ін.) повинні бути основним інструментом в його професійній діяльності, які полегшують роботу та збільшують зацікавленість студентів до навчання. Кваліфікований спеціаліст повинен вміти правильно застосовувати інформацію та засоби, що дозволяють швидко її отримувати та обробляти. Саме тому завдання викладача сформувати у студента вміння здійснювати постановку задач, прогнозувати ситуацію, передбачати її наслідки, аналізувати отримані результати та робити висновки. Адже, компетентність, що формується під час навчання – це здатність майбутнього фахівця успішно задовольняти індивідуальні та суспільні потреби, кваліфіковано виконувати свою роботу [1; 2].

На заняттях з економіки застосовуються електронні підручники, презентації, публікації, відеоматеріали, графіки тощо. Особливо актуальним використання електронних інструментів є при дистанційному чи змішаному навчанні. Під час підготовки та проведенні онлайн-занять необхідно дотримуватися чіткості логіки викладання теоретичного матеріалу за допомогою презентацій, схем, таблиць та іншого візуального матеріалу; постановки задач та докладно коментувати приклади та завдання; поставлення проблемних питань та ситуацій; вибору об'єкту дослідження та його ретельне обговорення.

Викладання економічних дисциплін для студентів мистецьких спеціальностей змусило шукати і переходити до нових найбільш актуальних, ефективних та цікавих методів проведення занять. Пошук інформації здійснюється з практичної діяльності та реального життя: діючі компанії та студії, що працюють в сфері дизайну, дотичні до них бюджетні установи, банківські та страхові організації.

Вивчення проблеми навчання економічним знанням та навичкам студентів дизайну, показало, що роботодавці висувують багато питань та зауважень щодо поведінки майбутніх фахівців на ринках. Так, наприклад, є проблемою визначення методу ціноутворення на ринку дизайну; формування бізнес-моделі та стратегії; правильне оформлення та читання фінансових документів та ін. [3]. Саме тому на заняттях використовується реальна документація (договори, статuti та ін.), що супроводжує роботу дизайнера; вивчаються витрати дизайн-студій, методи ціноутворення на послуги дизайнерів, оподаткування як юридичних осіб, так і фізичних осіб-підприємців; здійснюється планування та прогнозування діяльності. Студенти складають бізнес-плани, що можуть використовуватися в практичній діяльності. Деякі бізнес-плани надаються для розгляду потенційним інвесторам.

Велика увага при вивченні економічних дисциплін приділяється самостійній роботі студентів. Організація самостійної роботи має такі переваги:

- активізує потенціал студента;
- дозволяє враховувати індивідуальні особливості кожного слухача;
- вчить самостійно приймати рішення та працювати з інформацією;
- забезпечує для конкретного студента свою швидкість та послідовність опрацювання матеріалу;
- формує навички дослідницької та аналітичної діяльності;
- забезпечує можливість самоконтролю;
- заощаджує час, необхідний для вивчення курсу в аудиторії [2].

Як приклад, результатом самостійної роботи студентів може стати випуск коміксів на економічну тематику, де в доступній та короткій формі пояснюються економічні процеси, визначення тощо.

При підготовці та виконанні практичних і дослідницьких робіт студентами, педагог повинен виступати в ролі консультанта-координатора, допомагаючи розкрити їхній потенціал та знання. Викладачі фахового коледжу на практичних заняттях з економіки часто використовують вміння студентів працювати у команді, особливо при вирішенні проблемних задач. Симуляція та

моделювання конкретних економічних ситуацій дозволяє активізувати практичне мислення та творчих підхід слухачів.

Популярністю серед студентів користується дослідження ринку дизайну за видами з економічної точки зору. Так, студентами вивчався ринок графічного, предметного дизайну та дизайну інтер'єра: учасники ринку (замовники та дизайн-студії), види послуг, оподаткування бізнесу в сфері дизайну, освітні заклади, де навчають мистецьким спеціальностям тощо. За результатами досліджень студентами були розроблені електронні презентації. Всі матеріали використовуються на конференціях, семінарах та під час навчання.

Ще одним з варіантів творчого підходу при вивченні економічних дисциплін є діяльність економічного гуртка, де студенти мають змогу дізнатися про економічну діяльність та життя відомих творчих людей, наприклад, де працювали, як і скільки заробляли, в тому числі мистецтвом, куди витрачали свої доходи та багато іншого.

Існує багато альтернативних методів навчання, використання яких зацікавить студентів, розкриє їх потенціал та покаже ефективність засвоєння матеріалу в рази.

Список використаних джерел:

1. Косенко Т.І. Інформаційні технології навчання: навчальний посібник. – К.: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2011. – 184 с.
2. Солдатенко О.В. Використання сучасних інформаційних технологій при викладанні дисципліни «Автомобіль». Випускна робота. 2021. – 23 с. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-suchasnih-informaciynih-tehnologiy-pri-vikladanni-disciplini-avtomobili-214316.html>
3. Стан розвитку дизайну в Україні (на прикладі графічного та предметного дизайну): звіт за результатами дослідження. – Львів: Business Hub, 2019. – 81 с. URL: https://uaculture.org/wp-content/uploads/2020/01/232708_analitychnyj-zvit-monitoring-rozvytku-dyzajnu-v-ukrayini.pdf